

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04 UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI 00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17 TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET: <http://www.korpo.pol.pl/cbos> E-mail: cbos@pol.pl

BS/24/20/94

PROBLEMY WAŻNE DLA NAS I DLA KRAJU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LUTY '94

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

W ciągu ostatniego roku zmieniła się sytuacja wewnętrzna naszego kraju - wyniki wrześnieowych wyborów parlamentarnych przyniosły zmianę koalicji rządzącej. Inne są także uwarunkowania zewnętrzne. Ostatnio głośne stały się wypowiedzi kwestionujące granice Polski, a Rosja jest postrzegana przez znaczną część Polaków jako państwo zagrażające naszemu bezpieczeństwu.

W styczniowym badaniu¹ próbowaliśmy między innymi określić, które problemy respondenci uważają za najważniejsze dla kraju oraz co stanowi największe źródło ich osobistych lęków, obaw i niepokojów.

Najważniejsze problemy kraju

Listę problemów nurtujących kraj przedstawiono ankietowanym po prawie rocznej przerwie. W stosunku do marca ubiegłego roku² ich hierarchia nie uległa zasadniczym zmianom (tab. 1). Nadal najwięcej obaw badanych budzą zjawiska wynikające ze stanu gospodarki, a więc trudności i kłopoty związane z materialnymi zagrożeniami bytu (bezrobocie, brak pieniędzy).

Respondenci obawiają się też rządów ludzi niekompetentnych, nieodpowiedzialnych, choć - w porównaniu z poprzednimi latami - obecnie wskazuje je znacznie mniej osób.

¹ Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (43) zrealizowano w dniach 14-17 stycznia '94 na reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski (N=1226).

² Badanie "Aktualne problemy i wydarzenia" (33) zrealizowano w dniach 12-14 marca '93 na reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski (N=1233).

Tabela 1

w procentach

Które z poniższych problemów, przed którymi stoi nasz kraj, uważa Pan(i) za najważniejsze? Proszę wybrać nie więcej niż trzy.	Wskazania respondentów według terminów badań			
	VII '92	I '93	III '93	I '94
Bezrobocie	66	69	70	65
Zbyt niskie płace, zbyt wysokie ceny	59	49	52	54
Rządy ludzi niekompetentnych, nieodpowiedzialnych	43	45	44	30
Zatrucie środowiska naturalnego	31	29	31	29
Przestępczość, działalność rozmaitych mafii	22	25	23	28
Alkoholizm, narkomania	18	12	16	18
Złe skutki prywatyzacji	15	11	15	17
Upadek obyczajów, demoralizacja społeczeństwa	14	11	12	16
Niedostatek żywności, głód	11	20	11	14
Możliwość rozruchów, niepokojów społecznych	14	19	13	13
Możliwość konfliktu z sąsiednimi państwami	1	5	1	9
Awarie elektrowni atomowych	3	5	-	3

Obecnie natomiast więcej badanych niż półtora roku temu wskazuje na zagrożenie przestępczością, w tym także zorganizowaną (mafie). Respondenci częściej także obawiają się konfliktu z sąsiednimi państwami, dotychczas sporadycznie pojawiającego się w odpowiedziach. Na możliwość takiego konfliktu - wśród trzech najważniejszych zagrożeń - wskazuje obecnie prawie co dziesiąty ankietowany. Ma to zapewne związek z niepewną sytuacją w Rosji, a zwłaszcza z wypowiedziami Władimira Żyrynowskiego, który postrzegany jest jako polityk zagrażający Polsce i światu³.

³ Por. komunikaty CBOS: "Popularność polityków zagranicznych", "Postrzeganie pozycji Polski po styczniowym szczycie NATO. Program »Partnerstwo dla pokoju«", luty '94.

Podobnie jak w styczniu ubiegłego roku⁴, liczba osób wskazujących na **bezrobocie, zbyt niskie płace i zbyt wysokie ceny** oraz **niedostatek żywności**, rośnie wraz ze spadkiem dochodów przypadających na osobę w rodzinie i wykształcenia respondentów. Natomiast **rzędy ludzi niekompetentnych, zatrucie środowiska naturalnego, przestępczość, możliwość konfliktu z sąsiednimi państwami** są tym częściej wskazywane, im wyższym wykształceniem legitymują się badani⁵.

Postrzeżenie głównych problemów kraju jest zróżnicowane w poszczególnych grupach społeczno-zawodowych i nieco odmienne od stwierdzonego przed rokiem.

Przedstawiciele **kadry kierowniczej, inteligencji** - podobnie jak większość badanych - za jeden z najważniejszych problemów kraju uważają bezrobocie. Następne pod względem liczby wskazań znalazły się w tej grupie rzędy ludzi niekompetentnych, jednak wybrało je znacznie mniej osób niż rok temu. W stosunku do stycznia '93 znacząco wzrosła natomiast liczba badanych obawiających się upadku obyczajów, demoralizacji społeczeństwa, a także zbyt wysokich cen i zbyt niskich płac. Znacznie (z 41% do 28%) zmniejszyła się grupa osób wskazujących na zagrożenie środowiska naturalnego.

Robotnicy i rolnicy - podobnie jak przed rokiem - jako najważniejsze dla kraju problemy najczęściej wymieniają bezrobocie oraz niskie płace przy zbyt wysokich cenach (to ostatnie głównie robotnicy niewykwalifikowani). Trzecim najważniejszym problemem - zdaniem robotników wykwalifikowanych i rolników - jest zatrucie środowiska naturalnego, natomiast w opinii robotników niewykwalifikowanych - przestępczość i działalność rozmaitych mafii.

Prywatni przedsiębiorcy za najważniejsze problemy uznali bezrobocie, przestępczość i rzędy ludzi niekompetentnych, nieodpowiedzialnych. Oba te zagrożenia wskazywali częściej niż rok temu.

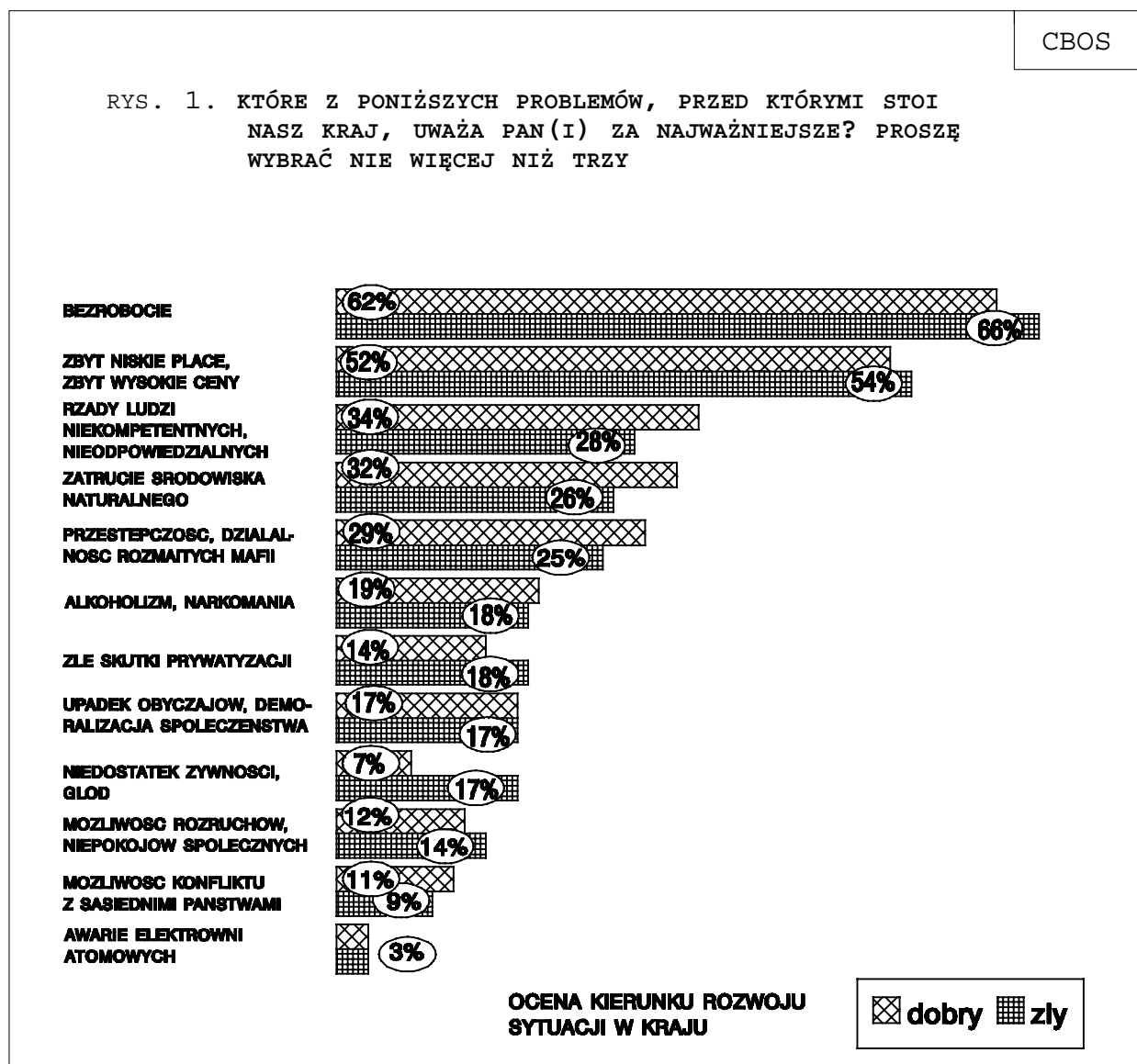
Postrzeżenie najważniejszych problemów kraju jest różne w grupach respondentów odmiennie oceniających rozwój sytuacji w naszym kraju (tab. 2).

Badani, którzy oceniają, że sytuacja w kraju zmierza w złym kierunku, częściej wskazują

⁴ Por. komunikat CBOS "Najważniejsze problemy kraju i obawy Polaków", Warszawa, marzec '93.

⁵ Por. tabele aneksowe.

na wagę problemów ekonomicznych: bezrobocie, zbyt niskie płace i zbyt wysokie ceny, złe skutki prywatyzacji oraz niedostatek żywności. Jest to zrozumiałe, gdyż ocena kierunku rozwoju sytuacji w Polsce jest silnie związana z sytuacją materialną ankietowanych osób. Im niższe deklarowane dochody (a także gorsza samoocena ekonomiczna), tym bardziej pesymistyczne oceny rozwoju sytuacji w kraju⁶.

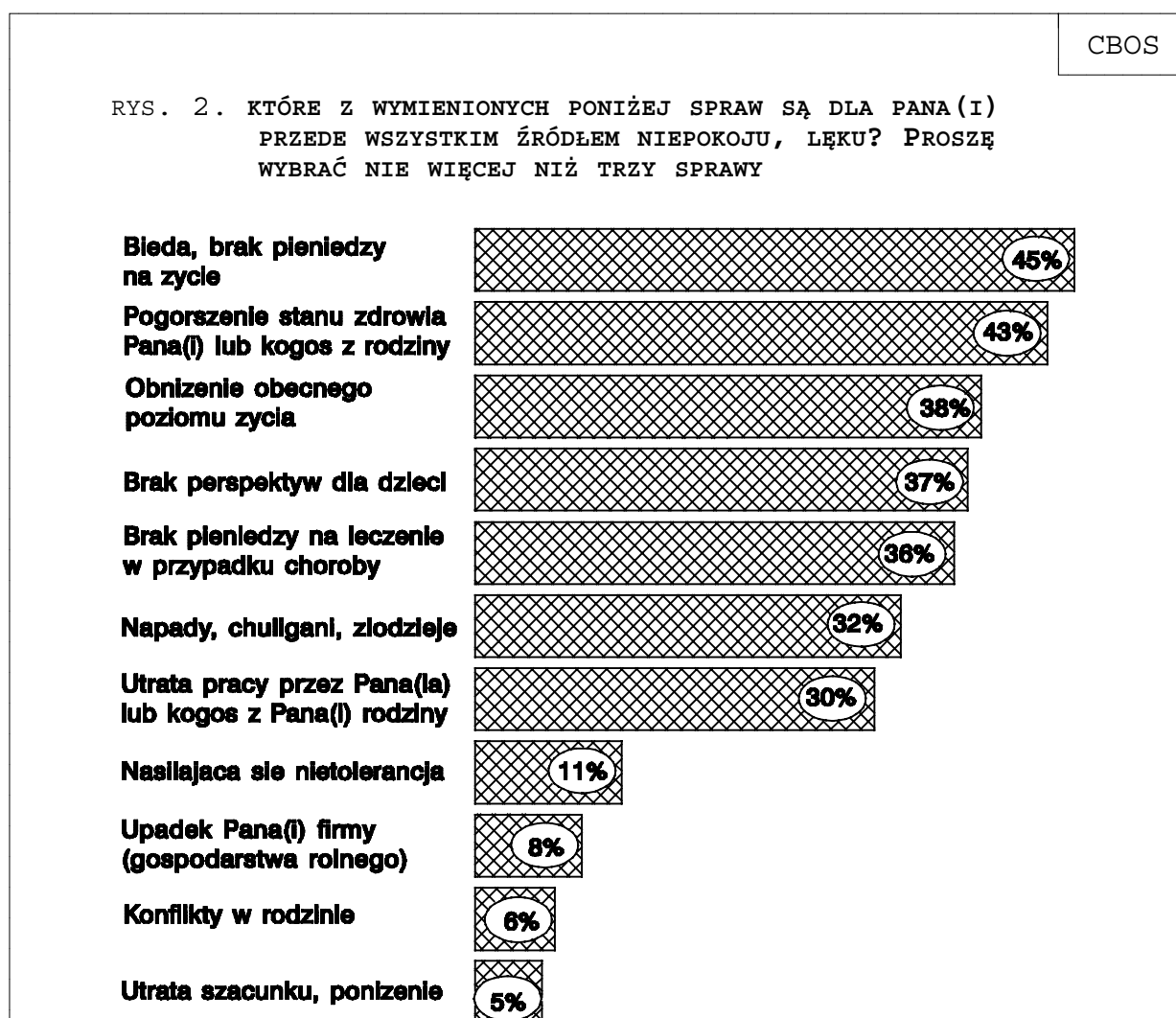
Respondenci, którzy są zdania, że sytuacja w naszym kraju - ogólnie rzecz biorąc - zmierza

⁶ Por. komunikat CBOS "Nastroje społeczne w styczniu '94".

w dobrym kierunku, częściej niż pozostali wśród najważniejszych problemów kraju wymieniają: rządy ludzi niekompetentnych, zatrucie środowiska naturalnego, przestępczość, działalność rozmaitych mafii oraz możliwość konfliktu z sąsiednimi państwami. Można powiedzieć, że są to problemy "klasy średniej".

Źródła lęków, obaw i niepokoików Polaków

Sytuacja w kraju, a zwłaszcza postrzeganie jego najważniejszych problemów, to również źródło osobistego niepokoju, lęku i obaw badanych.

Obecnie najczęściej wskazywanym źródłem niepokoju badanych są problemy ekonomiczne: bieda, brak pieniędzy na życie, obniżenie dotychczasowego poziomu życia i brak pieniędzy na leczenie w przypadku choroby. Podłoże ekonomiczne ma zapewne także lęk o przyszłość dzieci.

W grupie spraw, które stanowią największe źródło obaw respondentów, znalazło się także pogorszenie stanu zdrowia.

W styczniu ubiegłego roku najwięcej niepokoju wśród badanych wywoływały: obniżenie poziomu życia oraz brak pieniędzy na leczenie w przypadku choroby. Nieco rzadziej wyrażano obawy związane z napadami, biedą, brakiem pieniędzy na życie oraz pogorszeniem stanu zdrowia⁷.

Częstość wskazywania na **biedę i brak pieniędzy na życie** wśród trzech spraw, które stanowią dla respondentów największe źródła lęku, związana jest z sytuacją materialną badanych. Im niższe dochody na osobę w rodzinie, tym częstsze wybieranie tych zagrożeń. Podobna zależność występuje w przypadku niepokoju o **przyszłość dzieci**.

Odwrotnie jest natomiast przy wskazywaniu **obniżenia poziomu życia** oraz **napadów**. Częściej obawiają się tych zagrożeń badani deklarujący wyższe dochody na osobę w rodzinie.

Przynależność do różnych grup społeczno-zawodowych wpływa na niejednakowe postrzeganie źródeł lęku. Przedstawiciele **kadry kierowniczej, inteligencji** najbardziej boją się obniżenia obecnego poziomu życia oraz pogorszenia stanu zdrowia. **Robotnicy niewykwalifikowani i rolnicy** obawiają się przede wszystkim biedy, braku pieniędzy na życie. Drugie poważne źródło lęku dla robotników niewykwalifikowanych stanowi brak pieniędzy na leczenie w przypadku choroby, natomiast rolnicy obawiają się napadów, chuliganów i złodziei. Dla **robotników wykwalifikowanych** największym źródłem lęku jest możliwość utraty pracy przez nich lub przez kogoś z rodziny oraz brak perspektyw dla dzieci i obniżenie obecnego poziomu życia. **Prywatni przedsiębiorcy** najbardziej boją się działań przestępców oraz obniżenia obecnego poziomu życia.

⁷ Dokładne porównania nie są możliwe ze względu na odmienne sformułowanie pytań.

Pogorszenia stanu zdrowia, a także **braku pieniędzy na leczenie w przypadku choroby** bardziej niż pozostali badani obawiają się osoby, które ukończyły 55 lat, oraz emeryci i renciści.

Postrzeganie perspektyw swoich i swojej rodziny także wpływa na hierarchię spraw, które stanowią źródła lęku dla badanych.

Respondenci, którzy spodziewają się w ciągu najbliższego roku pogorszenia sytuacji swojej rodziny, najczęściej (55%) jako źródło lęku wymieniają biedę, brak pieniędzy na życie. W następnej kolejności wskazują na obniżenie dotychczasowego poziomu życia (41%), brak pieniędzy na leczenie w przypadku choroby (38%) oraz brak perspektyw dla dzieci (37%). Badani ci obawiają się przede wszystkim zagrożeń ekonomicznych, np. częściej wskazują lęk przed brakiem pieniędzy na leczenie (38%) niż przed samą utratą zdrowia (32%).

Dla ankietowanych, którzy oceniają, że za rok im i ich rodzinie będzie się żyło lepiej niż obecnie, największe zagrożenie stanowi pogorszenie stanu zdrowia ich samych lub kogoś z rodziny (49%). Respondenci z optymizmem patrzący w przyszłość prawie tak samo często wskazują lęk przed napadami (36%) jak obawę przed biedą (39%) i brakiem pieniędzy na leczenie (38%).

★

★ ★

W opinii badanych, największe zagrożenie dla kraju, a także dla nich samych stanowi sfera szeroko pojętej ekonomii. Zjawiska gospodarcze tym częściej niepokoją ankietowanych, im gorsza jest ich sytuacja materialna. Klasę średnią niepokoją głównie: niekompetencja decydentów, zatrucie środowiska naturalnego, przestępczość, możliwość konfliktu z sąsiednimi państwami.

Można stwierdzić, że najważniejsze problemy kraju są źródłem osobistych zagrożeń obywateli. Świadczy o tym społeczno-demograficzne zróżnicowanie postrzegania zarówno problemów ogólnych, jak i osobistych.

Opracowała

Barbara BADORA

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. bielsko-podlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Które z poniższych problemów, przed którymi stoi nasz kraj, uważa Pan(i) za najważniejsze? Proszę wybrać nie więcej niż trzy problemy: 1 - upadek obyczajów, demoralizacja społeczeństwa; 2 - zatrudnienie środowiska naturalnego; 3 - rządy ludzi niekompetentnych, nieodpowiedzialnych; 4 - bezrobocie; 5 - awarie elektrowni atomowych; 6 - niedostatek żywności, głód; 7 - przestępczość, działalność rozmaitych mafii; 8 - możliwość konfliktu z sąsiednimi państwami

(%)

	1	2	3	4	5	6	7	8
Ogółem	16	29	30	65	3	14	28	9
Płeć								
Mężczyźni	15	26	34	62	2	12	31	10
Kobiety	16	31	27	67	3	15	25	8
Wiek								
do 24 lat	10	47	33	67	2	8	20	9
25-34	12	28	35	67	3	13	28	13
35-44	10	27	32	68	2	14	22	8
45-54	20	33	32	65	2	9	30	6
55-64	25	22	25	59	3	18	33	9
65 lat i więcej	21	20	23	61	3	17	35	11
Miejsce zamieszkania								
Wieś	11	30	22	72	2	16	23	12
Miasto do 20 tys.	16	28	36	69	4	12	21	10
od 21 do 100 tys.	14	24	29	66	1	16	34	5
101-500 tys.	21	30	39	55	2	11	31	10
501 tys. i więcej mieszk.	25	31	40	50	4	8	34	7
Region								
Północny	8	21	34	65	2	14	26	20
Zachodni	16	22	43	56	4	11	33	8
Środkowozachodni	12	31	22	72	2	15	24	11
Środkowy	18	29	33	60	3	9	30	7
Wschodni	14	23	24	69	4	20	33	10
Południowo-wschodni	22	26	27	73	2	14	32	4
Południowo-zachodni	18	42	31	59	2	14	25	8
Wykształcenie								
Podstawowe	16	25	22	68	3	19	27	9
Zasadnicze zawodowe	9	33	25	69	2	17	24	7
Średnie	17	29	39	62	2	7	28	11
Wyższe	35	32	52	43	0	1	40	12
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	41	28	44	48	0	0	33	7
Prac.umysł.niż.szczebła	16	34	35	61	1	6	25	12
Pracownicy fiz.- umysł.	4	29	33	74	1	24	17	12
Robotnicy wykwalifikowani	11	43	33	63	3	9	22	6
Robotnicy niewykwalifik.	9	19	16	72	0	22	29	16
Rolnicy	12	33	25	70	3	15	25	9
Prywatni przedsiębiorcy	6	22	51	57	2	10	56	3
Bierni zawodowo								
Renciści i emeryci	22	19	26	63	4	18	32	11
Uczniowie i studenci	4	53	52	53	0	0	33	3
Bezrobotni	12	26	29	76	2	16	15	4
Gospodynie domowe i inni	10	41	23	70	4	11	26	10
Dochody na jedną osobę								
Poniżej 750 tys. zł	13	26	21	77	4	17	24	8
750 tys. - 1249 tys.	11	28	28	73	1	15	24	9
1250 tys. - 1749 tys.	18	31	27	59	3	19	25	9
1750 tys. - 2249 tys.	20	24	33	64	3	8	33	10
2250 tys. i powyżej	19	32	42	50	2	7	36	11
Ocena własnych war. mater.								
Złe	15	26	25	71	3	17	25	8
Średnie	18	29	31	63	2	12	26	10
Dobre	12	34	44	55	3	8	40	9
Zainteresowanie polityką								
Duże	18	29	45	54	2	6	33	10
Średnie	15	29	34	61	2	11	28	11
Małe lub żadne	16	28	23	71	3	18	26	7
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	24	33	21	80	4	13	25	9
Raz w tygodniu	15	30	30	64	2	15	27	8
Kilka razy w roku	14	27	28	67	3	12	28	12
W ogóle nie uczestniczy	19	23	46	57	3	7	32	10
Poglądy polityczne								
Lewica	9	29	29	67	3	10	32	13
Centrum	15	29	35	64	1	13	26	7
Prawica	24	28	35	57	3	12	30	13
Trudno powiedzieć	16	29	20	72	4	20	23	4

Tabela 1 (cd.) 9 - alkoholizm, narkomania; 10 - możliwość rozruchów, niepokojów, społecznych; 11 - złe skutki prywatyzacji; 12 - zbyt niskie płace, zbyt wysokie ceny

(%)

	9	10	11	12	Liczba osób
Ogółem	18	13	17	54	1221
Płeć					
Mężczyźni	16	13	19	53	558
Kobiety	20	13	14	55	663
Wiek					
do 24 lat	24	9	17	53	162
25-34	11	17	16	54	186
35-44	21	14	18	59	285
45-54	12	12	23	48	204
55-64	18	13	15	52	194
65 lat i więcej	23	10	10	52	191
Miejsce zamieszkania					
Wieś	20	12	15	57	468
Miasto do 20 tys.	17	8	17	59	141
od 21 do 100 tys.	15	12	25	52	243
101-500 tys.	17	18	13	46	198
501 tys. i więcej mieszk.	21	12	13	51	172
Region					
Północny	19	12	19	55	145
Zachodni	22	6	17	59	124
Środkowozachodni	16	15	17	60	176
Środkowy	14	9	18	59	223
Wschodni	18	14	22	53	141
Południowo-wschodni	19	17	14	44	195
Południowo-zachodni	21	15	12	49	216
Wykształcenie					
Podstawowe	19	10	14	59	445
Zasadnicze zawodowe	21	15	14	58	321
Średnie	16	15	22	48	359
Wyższe	13	12	18	33	96
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	19	8	25	40	67
Prac.umysł.niż.szczebła	15	16	26	49	114
Pracownicy fiz.- umysł.	16	9	17	64	64
Robotnicy wykwalifikowani	18	15	14	59	114
Robotnicy niewykwalifik.	23	13	16	64	61
Rolnicy	13	17	12	59	80
Prywatni przedsiębiorcy	4	19	25	38	35
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	20	11	13	51	412
Uczniowie i studenci	17	6	30	48	50
Bezrobotni	26	14	15	59	122
Gospodynie domowe i inni	14	16	15	56	102
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 750 tys. zł.	17	12	17	58	206
750 tys. - 1249 tys.	18	12	15	60	330
1250 tys. - 1749 tys.	20	12	16	53	279
1750 tys. - 2249 tys.	19	12	16	55	168
2250 tys. i powyżej	17	17	21	37	216
Ocena własnych war. mater.					
Złe	17	12	18	57	478
Średnie	18	13	16	56	578
Dobre	23	13	17	36	165
Zainteresowanie polityką					
Duże	15	8	27	45	117
Średnie	14	16	21	53	536
Małe lub żadne	23	11	11	56	568
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	26	11	10	40	73
Raz w tygodniu	19	12	17	55	704
Kilka razy w roku	15	14	18	55	319
W ogóle nie uczestniczy	17	15	14	51	123
Poglądy polityczne					
Lewica	14	17	22	54	293
Centrum	18	13	18	56	384
Prawica	19	12	15	46	271
Trudno powiedzieć	23	9	11	58	270

Tabela 2. Które z poniższych spraw są dla Pana(i) przede wszystkim źródłem niepokoju, lęku? Proszę wybrać nie więcej niż trzy sprawy: 1 - utrata pracy przez Pana(ią) lub kogoś z Pana(i) rodziny; 2 - pogorszenie stanu zdrowia Pana(i) lub kogoś z rodziny; 3 - nasilająca się nietolerancja; 4 - konflikty w rodzinie; 5 - bieda, brak pieniędzy na życie; 6 - utrata szacunku, poniżenie; 7 - brak perspektyw dla dzieci; 8 - napady, chuligani, złodzieje;

	1	2	3	4	5	6	7	8
Ogółem	30	43	10	6	45	5	37	32
Płeć								
Mężczyźni	29	38	12	7	44	5	36	35
Kobiety	30	47	9	6	45	4	39	30
Wiek								
do 24 lat	42	30	14	10	48	9	35	23
25-34	43	36	12	6	53	3	33	32
35-44	34	35	11	7	46	4	45	26
45-54	32	40	10	5	41	3	47	30
55-64	14	57	7	6	44	6	30	39
65 lat i więcej	13	62	8	3	36	4	28	44
Miejsce zamieszkania								
Wieś	31	42	7	5	48	3	35	26
Miasto do 20 tys.	31	49	8	6	42	3	42	29
od 21 do 100 tys.	33	41	9	4	46	5	38	37
101-500 tys.	23	41	20	7	37	8	42	41
501 tys. i więcej mieszk.	27	45	12	11	43	5	34	34
Region								
Północny	24	42	12	5	48	4	40	36
Zachodni	25	44	10	4	39	4	26	33
Środkowozachodni	33	48	10	4	51	3	28	30
Środkowy	25	44	13	6	39	6	30	37
Wschodni	28	49	4	10	47	5	36	28
Południowo-wschodni	35	38	9	6	46	4	53	22
Południowo-zachodni	35	38	13	7	42	6	37	37
Wykształcenie								
Podstawowe	23	50	5	6	52	5	28	34
Zasadnicze zawodowe	36	36	8	6	50	5	42	27
Średnie	35	39	17	5	36	4	44	31
Wyższe	22	46	22	8	22	4	39	44
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	38	54	18	10	28	3	31	30
Prac.umysł.niż.szczebla	39	33	12	3	39	6	48	31
Pracownicy fiz.- umysł.	47	32	10	3	44	4	53	27
Robotnicy wykwalifikowani	66	31	9	11	37	7	40	19
Robotnicy niewykwalifik.	47	29	4	3	54	1	30	28
Rolnicy	8	44	13	2	48	3	42	45
Prywatni przedsiębiorcy	10	33	21	3	19	0	43	53
Bierni zawodowo								
Renciści i emeryci	15	57	8	5	42	4	32	38
Uczniowie i studenci	36	34	24	10	49	9	30	28
Bezrobotni	32	32	11	11	65	7	37	19
Gospodynie domowe i inni	31	37	8	7	53	4	38	32
Dochody na jedną osobę								
Poniżej 750 tys. zł	32	38	3	9	64	3	43	24
750 tys. - 1249 tys.	40	35	10	6	49	6	34	24
1250 tys. - 1749 tys.	24	48	7	3	43	3	42	40
1750 tys. - 2249 tys.	29	48	12	6	35	5	37	41
2250 tys. i powyżej	17	50	22	7	28	5	32	37
Ocena własnych war. mater.								
Złe	31	41	6	6	58	4	37	25
Średnie	31	42	12	6	40	4	39	34
Dobre	23	52	18	5	22	6	34	45
Zainteresowanie polityką								
Duże	26	42	20	2	28	7	38	42
Średnie	31	38	15	6	43	4	39	35
Małe lub żadne	29	47	4	7	49	4	36	27
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	25	49	8	3	48	4	40	23
Raz w tygodniu	32	42	10	5	43	3	40	34
Kilka razy w roku	27	43	9	8	48	6	35	28
W ogóle nie uczestniczy	28	41	16	6	44	9	26	37
Poglądy polityczne								
Lewica	31	42	12	5	39	4	38	35
Centrum	30	39	12	6	46	6	42	32
Prawica	27	45	14	7	40	6	36	35
Trudno powiedzieć	30	48	4	7	51	2	31	27

Tabela 2 (cd.) 9 - upadek Pana(i) firmy (gospodarstwa rolnego); 10 - brak pieniędzy na leczenie w przypadku choroby; 11 - obniżenie obecnego poziomu życia (%)

	9	10	11	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	8	36	38	1	1225
Płeć					
Mężczyźni	8	33	43	1	558
Kobiety	7	38	34	0	667
Wiek					
do 24 lat	6	34	44	0	162
25-34	10	20	42	0	186
35-44	12	31	39	1	284
45-54	8	35	39	0	205
55-64	5	44	39	0	194
65 lat i więcej	3	51	28	1	194
Miejsce zamieszkania					
Wieś	10	44	35	1	472
Miasto do 20 tys.	7	29	48	0	141
od 21 do 100 tys.	5	34	39	1	243
101-500 tys.	5	28	40	0	198
501 tys. i więcej mieszk.	9	30	35	0	171
Region					
Północny	9	33	40	0	145
Zachodni	6	32	49	1	124
Środkowozachodni	6	43	39	0	176
Środkowy	8	29	42	1	223
Wschodni	10	34	38	1	143
Południowo-wschodni	8	42	31	0	197
Południowo-zachodni	6	37	33	0	217
Wykształcenie					
Podstawowe	6	47	30	1	450
Zasadnicze zawodowe	7	36	42	0	321
Średnie	10	26	43	1	359
Wyższe	8	17	48	0	95
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	13	11	55	1	65
Prac.umysł.niż.szczebla	9	30	36	0	114
Pracownicy fiz.- umysł.	10	27	39	0	64
Robotnicy wykwalifikowani	6	27	40	0	114
Robotnicy niewykwalifik.	12	51	31	3	61
Rolnicy	21	33	35	0	80
Prywatni przedsiębiorcy	34	13	49	7	35
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	4	48	33	0	416
Uczniowie i studenci	0	18	52	0	50
Bezrobotni	3	35	42	0	122
Gospodynie domowe i inni	5	35	40	0	102
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 750 tys.zł	8	38	34	0	206
750 tys. - 1249 tys.	9	38	36	1	332
1250 tys. - 1749 tys.	6	39	36	0	281
1750 tys. - 2249 tys.	5	34	39	0	168
2250 tys. i powyżej	8	26	45	0	215
Ocena własnych war. mater.					
Złe	6	40	38	0	479
Średnie	7	37	39	0	581
Dobre	11	20	36	2	164
Zainteresowanie polityką					
Duże	7	31	45	0	117
Średnie	8	31	38	1	535
Małe lub żadne	7	41	37	1	573
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	11	44	28	1	72
Raz w tygodniu	7	35	38	1	706
Kilka razy w roku	9	34	41	0	321
W ogóle nie uczestniczy	4	37	40	0	124
Poglądy polityczne					
Lewica	9	40	37	0	293
Centrum	8	31	36	1	385
Prawica	8	29	41	0	271
Trudno powiedzieć	5	45	40	1	273